

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
Emniyet Genel Müdürlüğü

Sayı : B.05.1.EGM.0.12.05.05-8747-1728/53028

Konu : Yazılı Soru Önergesi

16 Mart 2010
01/2010

GK 75

7/11611

TBMM BAŞKANLIĞINA

İlgi : 05/01/2010 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-18495 sayılı yazı.

Adıyaman Milletvekili Sayın Şevket KÖSE'nin TBMM Başkanlığına sunduğu ve tarafımdan yazılı olarak cevaplandırılmasını talep ettiği 7/11611 esas numaralı yazılı soru önergesine ilişkin Ankara Valiliğinden alınan cevabi yazı ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinize arz ederim.



Beşir ATALAY
İçişleri Bakanı

EK:

Cevabi Yazı (3 Sayfa)

DAĞITIM:

Gereği:

TBMM Başkanlığına

Bilgi:

Başbakanlığa

T.C.
ANKARA VALİLİĞİ
Emniyet Müdürlüğü

Sayı : B.05.1.EGM.4.06.00.12.17/553
Konu : Yazılı Soru Önergesi.

14.01.2010

İÇİŞLERİ BAKANLIĞINA
(Emniyet Genel Müdürlüğü)

İlgi : EGM'nün 06/01/2010 tarih ve B.05.1.EGM.0.12.05.05(91250)-432-53/12760 sayılı yazısı.

İlgi yazı ile Adıyaman Milletvekili Sayın Şevket KÖSE'nin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunduğu ve İçişleri Bakanı Sayın Beşir ATALAY'ın cevaplamasını talep ettiği 7/11611 esas numaralı yazılı soru önergesi verilmiş olup, önergede yer alan ve Valiliğimizi ilgilendiren hususlara ilişkin bilgilerin 14.01.2010 tarihine kadar gönderilmesi istenmiştir.

Kapatılan, Tekel tütün fabrikalarında çalışan yaklaşık on iki bin işçinin sözleşmeli 4/C statüsüne aktarılmasını protesto etmek için, 15.12.2009 günü, Tekel işçilerini aileleriyle birlikte ilimize getirerek; AK Parti genel Merkezi önünde, haklarında yapılacak düzenleme ile ilgili talepleri yerine getirilinceye kadar kanunsuz eylem yapma kararı alan, bağlı olduğu TÜRK-İŞ Konfederasyonunun ve Türkiye Tütün, Müskirat, Gıda ve Yardımcı İşçileri Sendikası TEKGIDA-İŞ'in yöneticilerine, 2911 Sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanununa göre yapılacak eylemin kanunsuz olduğu, ilimizde, toplantı ve gösteri yürüyüşlerinin şekil şartları ile toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenlenecek yerlerin önceden belirlendiği, yasal çerçevede yapacakları müracaatın değerlendirileceği, aksi takdirde, yasalara aykırı bu eylemlerine izin verilemeyeceği, kendilerine mükerrer defalar sözlü olarak anlatılmasına rağmen kararlarından vazgeçmemişlerdir.

15.12.2009 günü, yapılan bir dizi idari işleme ve bütün uyarılara riayet etmeyen yaklaşık (6500) kişi, dört karayolu üzerinden toplam (108) otobüs ile ilimize intikal etmiştir. Kanunsuz eylemlerinden vazgeçerek, geri dönmeleri yönünde, görevlilerimizin yoğun ikna çabalarına rağmen, eylemlerinden vazgeçemeyeceklerini ve sonuna kadar sürdüreceklerini beyan etmişler ve organize bir şekilde araçlardan inip, toplu yürüyüşlere geçerek yolları trafiğe kapatmışlardır.

Masum vatandaşlarımızın can ve mallarının zarar görmemesi, ulaşımın daha uzun süre engellenmemesi ve güvenlik kuvvetlerinin çok yerde görev alarak dağılmış olması ve eylemcilerin sayısının çokluğundan dolayı müdahale etmenin uygun olmayacağı ayrıca, olası daha vahim olayların önüne geçebilmek ve dağılabilecekleri ihtimali nedeniyle müdahale yaptırılmamıştır.

Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Merkezi önünde, gün boyu süren eylemleriyle seslerini duyuran eylemcileri yönlendiren sendika yöneticilerine, yaptıklarının kanunsuz olduğu, artık dağılmaları gerektiği, demokratik haklarını kullandıkları, eylem yapılan yerde bulunan hastanedeki hastalar ve çevredeki işyerlerinde çalışanların rahatsız oldukları ve güvenliklerinden endişe duydukları; dağılmadıkları takdirde zor kullanılarak dağıtılacakları defaten ve ısrarla söylenerek ikna edilebilmişler ve Atatürk Kapalı Spor Salonunda gecelemeleri sağlanmıştır.

16.12.2009 günü, sabahın erken saatlerinde, Atatürk Kapalı Spor Salonunda barınmalarına yardımcı olunan yaklaşık (1500) kişilik topluluk, Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Merkezi önüne gitmek istediklerini söyleyerek, Cumhuriyet Caddesini trafiğe kapatmışlar, Çevik Kuvvet marifeti ile zor kullanılarak yol trafiğe açılmıştır. İstekleri yerine getirilinceye kadar, Adalet ve Kalkınma Partisi binası önünde kalmakta ve dağılmamakta ısrar ettiklerinden, kontrolsüz, kamu düzeni/güvenliğini tehdit eder şekilde hareket ettiklerinden, yine, masum vatandaşlar zarar görebileceğinden, ve daha vahim olaylara sebebiyet vermemek için topluluk zor kullanılarak dağıtılmamış, sendika yöneticilerinin de isteğiyle Abdi İpekçi Parkına intikal ettirilmiştir.

Bu arada, Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Merkezi yakınında bulunan Yaşam Caddesi, Nergiz Sokakta bulunan ve Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Merkezine gitmek isteyen yaklaşık (2500) kişilik topluluk, zaman zaman zor kullanılarak durdurulabilmiştir. Uzun, ısrarlı ikna çabalarından sonra, yine kendi istekleri doğrultusunda, Abdi İpekçi Parkında bulunan arkadaşlarının yanına götürülmüşlerdir. Kanunsuz eylem gerçekleştiren işçilerin zor kullanılmadan dağılması için sürekli özveri ile görev yapılmıştır.

Abdi İpekçi Parkında bulunan topluluk da zaman zaman güvenlik güçlerimizce oluşturulan bariyerlere yüklenerek, Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Merkezine gitmek istemişler ancak, usule uygun zor kullanılarak eylemlerinden vazgeçirilebilmişlerdir.

2911 Sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanununa aykırı olarak yapılan ve sürdürülen toplantılar ve gösteri yürüyüşlerinin, Kanunun 24. maddesinin son fıkrasına göre dağıtılması gerektiği açıktır. Zor kullanma yetkisi doğmasına rağmen, kanuna aykırı eylemin ilk gününden itibaren, güvenlik güçleri yasalar çerçevesinde yalnızca olayların büyümesini engelleyecek şekilde ve orantılı olarak güç kullanarak müdahalede bulunmuş ve kalabalığın kendiliğinden zor kullanılmadan dağılması hedeflenmiştir.

17.12.2009 günü, Abdi İpekçi Parkında, zor kullanılmadan dağılmalarını sağlamak üzere yapılan bütün çalışmaların sonuçsuz kalması ve bütün ikazlara rağmen dağılmayan, sayıları (5000)'e kadar ulaşan ve halen katılımların devam ettiği gözlenen topluluğun; yapılan müdahaleler sonucu rahatsızlanan eylemcilerden bazılarının hayatını kaybettiği söylentilerinin yayılması ile tansiyonun yükseldiği gözlenmiştir.

Eylemci topluluğun içerisinde, toplumsal olaylarda provokasyon yapımlarıyla tanınan kişi ve grupların sayılarının artması, eylemcilerle ilgili bomba ihbarının yapılması, eylemcilerin içerisinde bir kişiden ateşli silah elde edilmiş olması, Abdi İpekçi Parkından hep birlikte çıkarak, Bakanlıklar ile Adalet ve Kalkınma Partisine ait binaların işgal edileceğine dair aralarında konuşmalar yaptıklarının duyulması ayrıca, görevlilerimizin büyük bir kısmının bu alanda yoğunlaşması nedeniyle Abdi İpekçi Parkı civarında ve diğer hassas yerlerde, illegal örgütlenmelere mensup kişilerin/grupların eylem hazırlıkları yaptıkları ve gün batıp/hava karardıktan sonra provokatif eylemlerin gerçekleştirileceği duyumlarının alınması, giderek devam eden katılımlarla sayısı çok artan, hal böyleyken, zamanında müdahale edilmezse önlenemez olayların vuku bulması kaçınılmaz olduğundan ve olası müessif olayların önüne geçmek amacıyla 2911 Sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanununa aykırı olarak başlayıp, devam eden ve edeceği gözlenen; yapılan tüm ikazlara rağmen dağılmamakta ısrar ettikleri tarafıma bildirilmesi üzerine; olabilecek üzücü olayların önüne geçebilmek, kamu düzeninin ve genel asayişin daha fazla bozulmasına engel olmak ve kanun hakimiyetini sağlamak amacıyla eylemcileri dağıtmaya yönelik olarak müdahale etme zorunluluğu doğmuştur.

Gelişmelerle ilgili aldığım bilgiler doğrultusunda, olaylara müdahale emri tarafımdan verilmiştir. Emir, sinsile yoluyla alt birimlere iletilerek usullere uygun müdahale yapılması sağlanmıştır. Verilen emir üzerine; dağıtma amaçlı müdahaleye önce, Toplumsal Olaylara Müdahale Aracı (TOMA) ve su sıkıyıcı panzerle başlanmıştır. Güvenlik görevlilerinin müdahalesini engelleyecek şekilde barikatlar kuran ve kol kola giren eylemcilerin üzerlerine doğrudan tazyikli su sıkılarak değil, havadan-yere yağmurlama şeklinde su sıkılarak zor kullanmanın en basit yöntemi ile dağıtılmaya çalışılmış, dağılmadıkları görülünce, görevli personele gaz maskeleri taktırılarak, bu şekilde makul bir süre daha beklenilerek, dağıtmakta kararlı olduğu gösterilerek direnişleri kırılmaya çalışılmış ve topluluğun tamamının duyabileceği şekilde, dağılmaları yönündeki sesli ikazlara devam edilmiştir.

Bu ilk müdahale sonrası dağılmayan topluluk, Çevik Kuvvet görevlileri marifetiyle cop kullanılmadan süpürülerek dağıtmak istenmiştir. Bu işlem sırasında, eylemcilerle yaklaşan görevli personele mukavemette bulunulmaya başlanmasıyla dağılmayı sağlayacak yeter düzeyde/orantılı olacak şekilde göz yaşartıcı gaz kullanılarak ve yine süpürülerek eylemci topluluk, Abdi İpekçi Parkının pazaryeri ve Hacettepe Üniversitesi yerleşkesi istikametine doğru dağıtılmıştır. Topluluktan bazı kişilerin, alanı terk etmemek, yakalanmamak ve yine medya mensuplarına haber olacak görüntüler vererek gündemde kalmak için Abdi İpekçi Parkının havuzuna girdikleri görülmüştür. Topluluktan, dağılmamakta direnen, polise mukavemette bulunan şahıslardan toplam (31) şüpheli yakalanmış, adli makamların talimatıyla gözaltına alınmışlardır.

Kamu düzeninin ve "kanun hâkimiyetinin" tesisi için vatandaşlarımız arasında hiçbir ayırım gözetmeksizin, kanunları uygulayan güvenlik görevlilerimizin yazılı/sözlü olarak yaptığı bütün uyarılara rağmen, kanunsuz toplantıyı düzenleyen/dağılmamakta ısrar eden, yaklaşık beş bin kişilik topluluğu dağıtmak amacıyla yapılan müdahale sırasında bir tek cop kullanılmamış, deyim yerindeyse kimsenin burnu dahi kanamadan çok zor/hassas olan bir müdahale gerçekleştirilmiştir. Gözaltına alınan şüphelilerin, Adli Tıp Raporlarında darp ve cebir izine rastlanmamıştır.

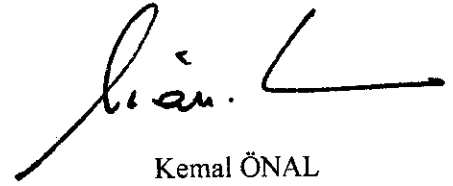
Kanunsuz eylemi gerçekleştirenlerin dağılması için sürekli diyalog kurulmuş, eylem öncesinde, eylem başladıktan sonra ve her aşamasında, zor kullanma yetkisinin kullanılması en son çare olarak düşünülmüş ve uygulanmış, ikna etme çabaları kesintisiz sürdürülmüş, bütün bunlara rağmen, dağılmayan ve dağılmayacağı anlaşılan topluluğu dağıtmak amacıyla en son çare olarak zor kullanılmıştır.

Toplantı ve Gösteri Yürüyüşlerinin ne şekilde düzenleneceği ve kanuna aykırı olarak başlayan toplantıların dağıtılması gerektiği, 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanununda açıkça belirtilmiştir. Söz konusu toplantı Kanuna aykırı olarak başlayan ve sürdürülen bir toplantı olmasına rağmen; zor kullanmayı en son çare olarak düşünen ve uygulayan idareemiz, 15 Aralık 2009 günü başlayan ve üç gün devam eden kanuna aykırı eylemi, zor kullanmadan dağılmalarını sağlamak amacıyla gerekli bütün tedbirleri almıştır. Bu çerçevede, yazılı ve sözlü olarak yapılan uyarılara uyulmaması sonucu, 17 Aralık 2009 günü polisimizin yasaların verdiği yetkiye dayanarak mevzuata uygun, aşırıya kaçmadan kademeli güç kullanarak topluluğu dağıtmak suretiyle görevlerinin gereğini yerine getirmişlerdir.

İçişleri Bakanlık Makamının, 17.12.2009 tarih ve 76(06-2)195 sayılı onayları ve İçişleri Bakanlığı Teftiş Kurulu Başkanlığının, 17.12.2009 tarih ve 73.04(06-2)5063 sayılı görev emirleri ile Mülkiye Başmüfettişleri Mehmet CANOĞLU ve İhsan YİĞİT görevlendirilmişlerdir ve halen çalışmalarına devam etmektedirler.

Müdahale başlamadan önce, mükerrer defalar, herkesin duyacağı şekilde, sayın milletvekillerimizin ve eylemle ilgisi bulunmayan üçüncü kişilerin mağdur olmamaları için anonslar yapılmıştır. Olaylara müdahale eden polisimizin, özellikle maddi güç kullanma vasfıyla göz yaşartıcı gaz kullanmasında, defaten yapılan ikaz anonsları sonrasında beklenen yeterli süre içerisinde olay yerinden ayrılmış olmaları gerektiği düşünülen milletvekillerimizin siyasi konumları ve şahıslarına yönelik bir kast ile hareket etmesi kesinlikle söz konusu değildir. Hiçbir yönetici tarafından böyle bir emir verilmemiştir, verilmesi de düşünülemez. Benzer iddiaların tamamı görevlendirilen Mülkiye Başmüfettişlerince etraflıca incelenmektedir.

Bilgilerinize arz ederim.



Kemal ÖNAL
Vali

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ GÜVENLİK DALI BAŞKANLIĞI
15 Ocak 2010
SAYI. 2107